

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-06-13

Vår referens

**Initiativärende: Oberoende granskning av Malmö
Museers användning av AI-filter på porträtt av
förintelseöverlevare
KN-2025-3243**

Sammanfattning

Nicola Rabi (M) har inkommit med ett nämndsinitiativ.

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

1. Kulturnämnden beslutar att avslå nämndsinitiativet.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Kulturnämnden 2025-05-27

Kulturnämnden 2025-06-17

Beslutet skickas till

Nicola Rabi (M)

Museichef

Ärendet

Bakgrund

Utställningen ”Välkommen till Sverige” har funnits på Malmö Museum sedan 2015. Berättelsen om de vita bussarna och om tiden då museet fungerade som flyktingförläggning är en viktig del av platsens historia. Malmö Museum ska genom ett samarbete med Sveriges museum om Förintelsen stärka, fördjupa och föra vidare

minnet av Förintelsen. En viktig utgångspunkt är berättelser från överlevande som kom till Sverige och Malmö och detta möjliggörs i utställningen "Dimensions in Testimony", som visas i utställningen "Välkommen till Sverige" under perioden januari-september 2025. Genom digital AI-teknik erbjuds möjligheten att möta, samtala med och lära av förintelseöverlevande, då allt färre finns kvar i livet.

Med anledning av ovan beslutade Malmö Museum att flytta utställningen "Välkommen till Sverige" till en mer central plats på museet och med en ny formgivning lyfta utställningens innehåll samt synliggöra några av de livsöden som skildras i utställningen. Utställningen återöppnade den 25 januari 2025, i anslutning till Förintelsens minnesdag och invigningen av "Dimensions in Testimony".

I framtagning och flytt av utställningen har brister i Malmö Museets rutiner av olika anledningar framkommit; kort planeringstid, bilderna i utställningen märktes inte ut att de var förstörade med hjälp av AI samt bristande kvalitetskontroll avseende extern leverantör

Händelseförlopp

Den nya formgivningen av utställningen lyfter fram sex personer som alla anlände till Malmö med de vita bussarna och dessa porträtteras i stora ljusboxar i utställningen. Tre av de sex porträttfotografierna på ljusboxarna i utställningen Välkommen till Sverige förstörades med hjälp av AI-teknik.

Museet beställde en förstoring, inte en försköning av bilderna. Det som visade sig ha ändrats genom AI var bland annat förstärkning av kontrast och skärpa, samt att läpparna på två av bilderna har kolorerats svagt rödrosa. AI-verktyget har också lagt en oskärpa på personernas hy som gör att denna upplevdes som retuscherad. När beställningen av förstoringarna med hjälp av AI-teknik gjordes gällde den bilderna för fyra ljusboxar. När leveransen anlände höll ett av porträtten inte tillräckligt hög kvalitetsförbättring för att ersätta originalbildens kvalitet i förstord storlek. Denna byttes då direkt ut till sitt original, trots att denna förstoring blev i en sämre upplösning.

Övriga tre bilder bedömdes fungera i utställningens formgivning. Efter utställningens öppnande, hade museet en fortsatt diskussion internt och beslutade därefter i slutet av februari 2025 att resterande tre porträtt skulle bytas ut. Detta beslutades innan artikeln i Sydsvenskan publicerades, men på grund av lång produktionstid byttes porträtten ut först den 9 maj 2025.

I samband med mediernas uppmärksamhet, har vi tagit kontakt med judiska församlingen i Malmö, som museet sen lång tid har en god relation med och många samarbeten. De har uttryckt fortsatt förtroende för museet och förståelse för den uppkomna situationen.

Slutsatser

Avslutningsvis tar Malmö museum situationen på stort allvar och har internt tagit upp situationen, hur och varför den uppkom samt tydliggjort rutiner för att säkerställa att en liknande situation inte uppstår igen. Det har även tydliggjorts att kompetens kring digital hantering överlag och AI specifikt och hur Malmö Museum kan och ska arbeta med det framöver behöver stärkas generellt för museets personal.

Mot bakgrund i detta föreslår förvaltningen att första och andra att-satsen i nämndsinitiativet avslås då förvaltningens anser att den egna interna genomlysningen av händelseförloppet är tillräcklig för att kartlägga var bristerna funnits och för att en liknande situation inte händer igen. Förvaltningen anser inte att det behövs en oberoende granskning för att identifiera var bristerna funnits.

När det gäller den tredje att-satsen så förhåller sig förvaltningen till stadens policy för användning av AI som berör andemeningen i den tredje att-satsen varav även denna att-satsen föreslås att avslås.

Ansvariga

Annika Cedhagen, kulturdirektör